

ностите в отделните индустрии (STA_{it}), Bischoff (2002) използва втора регресионна схема:

$$\left(\frac{LP_{it+1}}{LP_{it}} - 1 \right) = \alpha_t + \beta_t \cdot STA_{it} + \gamma_t \cdot CLR_{it} + \varepsilon_{it}.$$

Растежът на производителността на труда следва да е систематично по-нисък в секторите с преобладаващ дял на трансакционни дейности, отколкото в тези с ниски стойности на STA_{it} , за да бъде потвърдена хипотезата за нарастващи единични ТР¹². Резултатите не показват подобна зависимост (β_t приема и положителни, и отрицателни стойности, като не оказва статистически значимо влияние върху растежа на производителността), от което авторът заключава, че липсва свидетелство за положителна зависимост между размера на ТС и стойността на единичните ТР. Въпреки критиката (включително техническа), която може да бъде отправена към конкретния иконометричен подход, той предоставя принципна възможност за отговор на оставения отворен от North, Wallis (1994) въпрос дали увеличението на ТС се дължи на увеличение на единичните ТР, или тъкмо напротив - намаляване на ТР и засилено търсене на трансакционни дейности, т.е. дали нарастването на ТС е пречка или предпоставка за икономическия растеж. Що се отнася до установяването на непосредствена статистическа зависимост между размера на ТС и темповете на икономически растеж, резултатите от предприятия в изследването на страните в преход Чехия, Полша, Словения, Унгария, Словакия и Румъния в периода 1990-1997 г. от Айсрих регресионен анализ не показват значима зависимост между двете величини (Eissrich, 2001, с. 208). Друг резултат от изследването обаче е потвърдената положителна взаимовръзка между размера на БВП на глава от населението и нивата на съвкупните ТР (подобно на студията на Wallis, North, 1986) чрез съпоставяне на стойностите за седемте анализирани държави в един и същ момент - 1998 г., както и значима позитивна корелация между трансформационния индекс на ЕБВР¹³ и нивото на агрегатните ТР в разглежданите източноевро-

¹² Ако $(\alpha_t + \beta_t)$ приема систематично отрицателни стойности, растежът на STA_{it} ще е равнозначен с блокиране на икономическия растеж в смисъла на първоначалната интерпретация на Уолис и Норт (1986). В случай на положителни стойности за $(\alpha_t + \beta_t)$, но отрицателни за β_t , темповете на икономически растеж биха намалявали с увеличаване на дела на трансакционните дейности, но биха оставали положителни (Bischoff, 2002).

¹³ Конструирани на основа на показатели като брой приватизирани предприятия, брой на стоките със свободни и контролирани цени, нива на митата, качество на конкурентното право (установявано чрез допитвания до експерти) и др.